

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sulpici[i] Severi Presbyteri Opera Omnia

Sulpicius <Severus>

Amstelodami, 1665

Ioas Rex Israel, & Amasias Rex Iudæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11490

¹ *Joachas* filius ejus regnavit, ² invisus Deo, malis operibus, ob quæ ³ regnum ejus Syris prædæ fuit, donec ⁴ Dei misericordia depulsis hostibus, pristinum habere statum cœperunt. ⁵ *Joachas* diem functus, *Ioha* filio reliquit regnum. Is ⁶ *Amassia*, regi duarum tribuum civile bellum ⁷ intulit, ⁸ victoriaque potitus, ⁸ multam prædam in regnum suum

picium edidisse *Amessia* sive *Amessias*. Nam ita est in editione τ σ : ut etiam apud Eusebium in libris veteribus *Quantum* in aliis *Amassias*, ut in Latina nostra vulgata. *Drus.*

¹ *Joachas*.] Prætulerim *Ioachaz*. Nam sic est in Bibliis Græcis, ιωαχαζ cum z in ultima. *Joachas* se tuetur consuetudine illa qua postrema nominis barbari in s mutatur, ut *Annibal*, *Αννιβας*. *Drus.* Hæc autem est quarta familia quæ tenuit regnum Israël. Regnarunt autem ex familia *Iehu*, quatuor hi, *Joachas*, *Ioas*, *Hieroboam*, & *Zacharias*, quem *Sellum* occidit. *Sigon.*

² *Invisus Deo, malis operibus*.] *IV Regum* cap. XIII. *Iosephus* lib. IX, 9. $\text{Τὸ δὲ πάλαι εἶδ' αὐτὸς μιν πῆρ Ἰσοῦδρον, ἀσπένδους τε ὡς οἱ ἀσπένδοι. Ὁ δὲ ἐξ ἑξέτερος φρονήσαντος$. Ita enim locus ille *Iosephi* corruptus, legendus est. Sensus est: *Iehu* adhuc aliquam Dei reverentiam, saltem primo regni anno, præ se tulit. At hic statim secutus est *Ieroboamum* filium *Nebat*. *Horn.*

³ *Regnum ejus Syris prædæ fuit*.] *Hujus* copias *Rex* *Syria* tantopere attrivit, ut ex numeroso exercitu, non plus quam decem millia peditum, equites quingenti superessent: qua expeditione multas magnas urbes illi ademit. *Ioseph.*

⁴ *Dei misericordia*.] In hac temporum difficultate *Ioazas* ad preces & supplicationes confugit, orans Deum, ut se è manibus *Azaelis* liberet, nec ab eo subigi patiatur. Deus autem exoratus, eripuit eum è belli periculis, & regio pacem nacta, ad pristinum felicitatis statum, brevi rediit. *Idem.*

⁵ *Joachas diem functus*.] XVII. regni anno, *IV Reg.* 13. $\text{XLI. anno xxxix. quo}$

regnabat *Ioas* *Rex* *Judæ*, cui *Amassias* successit. *Sigon.*

⁶ *Amassia Regi duarum tribuum civile bellum intulit*.] *Ioseph.* IX, 10. Hoc facere potuit, quia *Amassias* iniit regnum *Judæ*, anno secundo ipsius *Ioæ* regis *Israël*, bellum inferentis. Quamvis *Sulpicius* ante meminit regis *Amassia*, quam *Ioæ* incuntis. De hoc bello *IV Reg.* 14. XLI. Ex quo patet Regem *Israël* non bellum intulisse, ut inquit *Sulpicius*, *Amassia*, sed excepisse. *Sigonius*. *Hebræi* censent causam belli fuisse, quod *Amassias* conductos à se milites ex *Israël* contra *Idumæos*, jussu *Propheta* dimiserit, qui indignantes spoliarint regnum *Judæ*. Spolia hæc à *Ioas* & *Israëlitis* bello per *Amassiam* repetita. *Vatablus*. Sed scriptura solam superbiam *Amassia*, ob victoriam *Idumæam*, hujus belli causam facit. Sic & *Ioseph.* *Abul.* *Histor.* *Scholast.* *Salianus* & alii.

⁷ *Victoriaque potitus*.] Ipso *Amassia* capto.

⁸ *Multam prædam in regnum suum convertit*.] *Amassia* Regi captivo mortem interminatus est, nisi efficeret, ut *Hierosolymæ*, apertis portis, se cum victore exercitu admitterent. Ea necessitate & vitæ amore adactus, persuasit civibus ut hostem reciperent. At ille, dirutis ad trecentorum cubitorum spatium mœnibus, curru per id interstitium triumphabundus invehctus est, captivum præ se agens *Amassiam*: & hoc modo factus urbis dominus, Dei thesauros abstulit, & quidquid auri vel argenti in regia repertum est, totum asportavit: ac tum demum, dimisso Rege, reversus est *Samariam*. *Ioseph.*

4 suum convertit. Idque¹ ob Amassix delictum accidisse tra-
5 ditur. Siquidem Idumæorum fines victor ingressus, idola
6 gentis ejus assumpserat. Hic² novem annos regnasse scri-
7 bitur, quantum in libris Regnorum reperi. Sed³ in Para-
8 lipomenis, atque etiam in Chronicis, novem & viginti
9 annos imperium tenuisse, annotatum est. Et nimirum id
10 persuadente ratione, quæ in his Regnorum libris facile
11 perspicitur potest. ⁴Joram enim, rex decem tribuum, ⁵octa-
vo anno imperii Amassix traditur regnare cœpisse, ⁶unum-
que & quadraginta annos imperium tenuisse. Regnante de-
mum ⁷Ozia Amassix filio, ⁸quarto imperii ejus anno de-
functus est. Qua ratione ⁹viginti & novem annos regi
Amassix

1 Ob Amassix delictum.] Quod Idu-
mæorum fines victor ingressus, idola
gentis ejus assumpserat. 11 Paral. c. xxv.

2 Novem annos.] Viginti novem,
είκοσι και εννέα, 11 Reg. 14. Errat er-
go Sulpicius. Drus.

3 In Paralipomenis.] 11. Paralip. xxv.
Sic Græcis vocantur libri דברי הימים.
Nam cum diurnorum mos sit multa
λεπτομέρεια εγγυ narrare quam fert An-
nalia ratio, eo factum est, ut his non
paucis debeamus, quæ in Annalibus,
quos Hebræi Samuelis & Regum libros
vocant, non inveniuntur: eaque ipsa
causa fuit, cur hos libros Græce appel-
laverint ὡς ἐπιπομπῶν nomine, ex
parte scilicet maxime necessaria, cum
alioquin multa hic sint eadem quæ in
Annalibus, verborum mutatione mo-
do nulla, modo exigua. Grot.

4 Joram enim Rex decem tribuum.] In li-
bris Regum dicitur Hieroboam, qui in
Paralipomenis Ioram. Sigon. Adhuc
quæro ubi Ieroboam in Paralipomenis
Ioram vocetur. Afirmat hoc quidem
Sigonius, sed affirmat tantum, non
probat. Drus. Omnino existimarim,
ex contracta Scriptura nominis Iero-
boam, errore scribarum, factum Ior-
ram. Heram.

5 Octavo anno.] Quintodecimo. 14 Re-
gum 14. 23.

6 Unumque & quadraginta annos im-
perium tenuisse.] Ab anno xv finiente A-
massix Regis Iudæ, 14 Reg. 24. 23. us-
que ad xxvii. Ozix. Richard. Lyra. Abul.
Nempe solus. Nam cum parente
suo Ioas videtur aliis xii. annis ante
regnasse, & ita 14 Reg. xv. 1. dicitur,
anno xxvii. Ieroboam regnasse Azarias
filius Amassix, Regis Iudæ. Tirinus.

7 Ozia Amassix filio.] Ozia vocatur
11 Paral. 26. 1. qui 14 Reg. 24. 2. &
15. 8. Azarias dicitur. Fuit ergo δίδυ-
μος, id est, binominis. Drus.

8 Quarto imperii ejus anno.] Quid sibi
velit illud quarto, non video. Siquidem
Ioram sive Hieroboam defunctus est
anno xxxvii. Ozix. Nam eo anno Za-
charias filius ei successit. Sigon. Ex Li-
bris Regum reponunt, trigésimo octavo
imperii ejus anno. Recte an secus, ubi
plus otii erit, videro. Drusius. Res ita
se habet. Post mortem Ieroboami vel
interregnum fuit, vel per tutorem ad-
ministratum fuit regnum, vel rebellio
continua fuit per annos xi. Nam ex
14 Reg. 15. 8. constat, anno demum
xxxvii. Azariæ seu Ozix Regis Iudæ,
Zachariam filium Ieroboami 11. Sep-
timum tenuisse, id est, post undecim
annos à morte patris sui. Lyra. Abul.

9 Viginti & novem annos regi Amassix
effecit.] Eusebium intelligit, qui in
Chro-

Amassix effecit. Itaque nos hoc ipsum secuti, quia ratio-
nem temporum persequi placet, Chronicorum authorita-
ti accessimus.

LXXXII. Igitur ¹ Amassix Ozia filius successit. ² Nam ¹
in parte decem tribuum Ioas diem functus, ³ Ioram filio lo-
cum fecerat: postque hunc ⁴ Zacharias ejus filius regnavit.
Horum

Chronicis ita scribit, *Hebræorum Judæ
Amassix ann. XXXIX.* Drusius. Si etiam
ea quæ scribit Sulpicius vera essent, ta-
men hunc numerum xxxix. annorum
non efficerent. Nam si sumas annos A-
massix, qui sunt ab octo ad viginti no-
vem, efficiunt xxi. si addas quatuor O-
zia, erunt xxv. non xxxix. Ut igitur hic
numerus conficeretur, ita legendum es-
set: *Joram enim Rex decem tribuum, quin-
to decimo anno imperii Amassix traditur
regitare cepisse, unumque & quadraginta
annos imperium tenuisse, regnante demum
Ozia Amassix filio, xxxviii. ejus imperii
anno, &c.* Sigon.

¹ Amassix Ozias filius successit.] IV.
Regum 15. Joseph. 9. 11. Rex hic in
Hebræo vocatur יורם, in Græco
Αζαρίας. At in Paralipomenis ירמיהו,
in versione lxx. Οζίας, quomodo &
Josepho semper vocatur. Crediderim
verum ejus nomen fuisse ירמיהו per Da-
gesch. Olim antequam id compendium
dictionis inventum est, scriptum ירמיהו.
Litera autem י facile in ך mutari po-
tuit, ob formæ vicinitatem. Estque id
eo credibilius, quod Josephus, qui ut-
rosque libros legit, semper eum vocat
Οζίαν, Pontificem autem qui eodem
vixit tempore Αζαρίαν, quomodo &
lxx. qui in Hebræo Paralipomenon
cum pari adjectitio יא ירמיהו. Grotius.
Hoc regnante Hosea Propheta vaticini-
um suum iniit, ut ipse scripsit. Item
Amos. Sigonius. Quomodo vero dica-
tur Matth. 1. 8. Joram genuisse Oziam,
cum constet ex II Regum 8. 24. II Re-
gum 11. 2. I Chron. 3. 11. 12. Jo-
ramum genuisse Achasiam, Achasiam
Joasum, Joasum Amassiam, Amassiam

denique Oziam, II Paralip. 26. 1. qui
& Azarias vocatur II Reg. 15. 1. disputa-
rat Fr. Spanhemius parte 1. Dub. Euang.
4. qui omnino videndus. Ribera cen-
set inter Amassiam & Azariam fuisse in-
terregnum xxxi. annorum, eo quod
Azarias trimulus esset moriente patre
Amassia. Sed hanc sententiam refutant
Cajetan. & Salius. Fugienda enim
sunt interregna, ne Chronologiæ series
continua turberetur. Unde Eusebius, Jo-
seph. & alii passim regno & annis A-
massix immediate subiciunt & conne-
ctunt regnum & annos Azariæ. *Ala-
pide.* Hujus Ozix anno quinto, cum
solstitio æstivo, coepit initium Olym-
piadum in Græcia: & ejusdem anno
nono per Phul Belochum superatus est
Sardanapalus, & Monarchia Assyrii
crepta. *Chronol.*

² Nam in parte decem tribuum Joas
diem functus.] Hoc significavit supra cum
dixit: *Joram enim Rex decem tribuum
octavo anno imperii Amassix traditur regna-
re cepisse.* Sigon.

³ Joram filio locum fecerat.] Jero-
boam sub quo Amos prophetavit. A-
mos 1. 1. Supra, *Joram enim Rex 10. tri-
buum unum & quadraginta annos imperium
tenuisse traditur.* Quod firmatur autorita-
te Scripturæ. Vide IV Reg. 14. 23. In
Eusebio tamen, *Hebræorum Israël XII.
Jeroboam ann. xlii.* Nec aliter est in
exemplari Græco. Drusius. Josephus:
Περσικαίδεντα ἢ ἑπὶ τῆς Ἀμασίας
βασιλείας ἐβασίλευσε ἡ Ἰσραηλι-
τῶν Ἰωάκιμ ὡς Ἰεροβοάμ & ἐν Σα-
μαρείᾳ ἔτη τεσσαρὶν ἑκατόν.

⁴ Zacharias ejus filius.] II Reg. 14.
29. Joseph. 9. 11.